

2259

Latvijas PSR Rīgas pilsētas
Stalina rajona 1.-4. iecirkņu tautas tiesas

Fonds Nr. 2259

Vēsturiskā izziņa
par 1945.-1957.g.

RĪGAS PILSĒTAS STAĻINA RAJONA I.-4. IECIRKŅU
TAUTAS TIESAS

(1944.-1957.g.)

VESTURISKĀ IZZIŅA

I.

Pēc hitleriešu padzīšanas no Latvijas teritorijas sākās padomju iekertes atjaunošanas un nostiprināšanas darbs. Tiesu sistēmas izveidošanu un organizēšanu pārzināja Latvijas PSR Tieslietu Tautas komisariāts, kas ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Presidija 1946.g. 24.marta dekretu tika pārveidots par Tieslietu ministriju.¹ Rīgā, kā izriet no Latvijas PSR Tieslietu TK 1945.g. 10.febr. pavēles Nr.2 "Par Rīgas pilsētas tautas tiesu darbību", 1945.g. sākumā jau darbojās deviņi tautas tiesu iecirkņi.² Ar Latvijas PSR Tieslietu TK 1945.g. 24.apr. pavēli Nr. 12-D tautas tiesu organizēšanas darbs tika turpināts - Tieslietu Tautas komisāra vietniekam b.Sietipsonam uzdeva "atjaunot un organizēt tautas tiesu darbību pilsētās un apriņķos", tai skaitā arī Rīgas pilsētas Staļina rajonā.³

Jaunu Rīgas pilsētas tautas tiesu iecirkņu sadalījumu noteica Latvijas PSR Tieslietu TK 1945.g. 18.okt. pavēle Nr.D-22.⁴ "Līdzšinējās kārtības vietā, pēc kuras tautas tiesu iecirkņi bija nodalīti pa visu pilsētu pēc kārtējās numērēšanas" no 1945.g. 20.oktobra iecirkņi tika sadalīti pa pilsētas administratīvajiem rajoniem. Staļina rajonā tika izveidoti divi iecirkņi:

¹ Latvijas PSR Masu enciklopēdija, R., 1968., 579.lpp.

² CVORA 938.f., 3.apr., 25.l., 46.lpp.

³ Turpat, 27.lpp.

⁴ Turpat, 25.l., 8.lpp.

Staļina rajons I. iecirkņa tautas tiesa - bij. Rīgas
pilsētas 4. iecirknis

Staļina rajons 2. iecirkņa tautas tiesa - jaunorganizēta
iecirknis.

Neliela reorganizācija skar Rīgas pilsētas Staļina rajona
tiesu iecirkņus sakarā ar to, ka I. iecirkņa tautas tiesai slo-
dze daudz lielāka un radušies nevienādi darba apstākļi. Latvijas
PSR Tieslietu ministra 1947. g. 21. marta pavēli Nr. 4/D tiek no-
teikta cits abu iecirkņu iedalījums.¹ Vēlreiz Staļina rajona
iecirkņu tautas tiesu teritoriālais iedalījums mainās sakarā ar
3. iecirkņa noorganizēšanu. To nosaka Latvijas PSR Tieslietu
ministra 1948. g. 13. marta pavēle Nr. 5.²

Staļina rajona 4. iecirkņa tautas tiesa, spriežot pēc Sta-
ļina 4. iecirkņa tautas tiesas dokumentiem, dibināta 1949. g.
Citus dokumentus, kas to apstiprinātu, nav izdevies atrast.

Sakarā ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija 1957. g.
8. augusta pavēli "Par rajonu (pilsētas) tautas tiesu organizē-
šanu Latvijas PSR" un Latvijas PSR Tieslietu ministrijas 1957. g.
12. dec. pavēli Nr. 78 tika no 1957. g. 16. decembra organizētas
Latvijas PSR rajonu un pilsētu tautas tiesas.³

Tiek likvidētas Staļina rajona I., 4. iecirkņu tautas tiesas
un organizēta Rīgas pilsētas Staļina rajona tautas tiesa.

II.

Latvijas PSR CVORA saimnieciskā aprēķina nodaļas darbinie-
ki no 1976. g. līdz 1978. g. un Latvijas PSR Tirdzniecības mini-
strijas CAA darbinieki no 1979.-1980. gadam veica Latvijas PSR
Rīgas pilsētas Staļina rajona I., 2., 3., 4. iecirkņu tautas tiesu

¹ CVORA, 938.f., 3. apr., 27.l., 6. lpp.

² Turpat, 5.l., 28. lpp.

³ Turpat, 29.l., 82. lpp.

dokumentu apstrādi par 1944.-1957.g. Dokumentu vērtības eksperti, atbilstoši arhīva darba pamatnoteikumiem, Staļina rajona I.-4. iecirkņa tautas tiesās tika veikta pirmo reizi. Arhīva darbinieki, veicot apstrādi, konstatēja, ka līdz tam tiesas darbinieki šāviem spēkiem vairākkārt bija veikuši daļēju krimināllietu un civillietu ekspertīzi, atļaujot pastāvīgai glabāšanai krimināllietu un civillietu spriedumus par 1945.-1951., 1953.g.

Daļa lietu un dokumentu izdalīti iznīcināšanai. Dokumentu iznīcināšanas akti par to nav saglabājušies. Krimināllietu un civillietu ekspertīze veikta nekvalitatīvi. Nav izpanti Augstākās tiesas krimināllietu un civillietu tiesas koleģiju lēmumu oriģināli, I.-4. iecirkņa tautas tiesu krimināllietās un civillietās izskatītās kasācijas un uzraudašības kārtībā.

Tāpat daļēji iznīcinātas pastāvīgi glabājamās krimināllietas un civillietas par šiem gadiem, atstājot glabāšanā tikai spriedumus (īpašuma šādā, neļaušas godījumi u.c.), kā arī nav atstāti 2-5% no katras kategorijas krimināllietām, civillietām pastāvīgai glabāšanai un personu dokumentu oriģināli.

Veicot darbu pie Staļina rajona I.-4. iecirkņa tautas tiesas dokumentu apstrādes darbinieki no 1976.-1980.g. izskatīja
lietas.

Lietas un dokumenti, kuri saudājuši zinātniski-vēsturisko un praktisko nozīmi izdalīti iznīcināšanai un iekļauti 17.09.76., 21.11.80. nastādītos lietu un dokumentu iznīcināšanas aktos. 2750 Staļina rajona I.-4. iecirkņa tautas tiesu pastāvīgi glabājamās lietas iekļautas vienā aprakstā (Latvijas PSR Rīgas pilsētas Staļina rajona I.-IX iecirkņa tautas tiesu apvienotais arhīva fonds par 1944.-1957.g.).

Tajā iekļautas šādas lietas un dokumenti:

Rīgas pilsētas Staļina rajona I. iecirkņa tautas tiesas pastāvīgi glabājamās lietas par 1944.-1957.g. - 656 lietas, no tām:

Krimināllietu statistiskās uzskaites

kartītes par 1945.-1957.g.

- 22 lietas

Kriminālietu alfabētiskie rādītāji
par 1945.-1957.g. - 8 lietas

Pastāvīgi glabājamās un 2-5% no katras
kriminālietu kategorijas atlasītas
kriminālietas par 1946.-1957.g. - 60 lietas

Kriminālietu spriedumi un lēmumi
par 1945.-1957.g. - 38 lietas

Civillietu statistiskās uzskaites
kartītes par 1945.-1957.g. - 134 lietas

Civillietu alfabētiskie rādītāji
par 1944.-1957.g. - 10 lietas

Pastāvīgi glabājamās un 2-5% no katras
civillietu kategorijas atlasītas
civillietas par 1945.,
1947.-1957.g. - 253 lietas

Civillietu spriedumi un lēmumi
par 1945.-1957.g. - 131 lietas

Rīgas pilsētas Staļina rajona 2. iecirkņa tautas tiesas
pastāvīgi glabājamās lietas par 1945.-1957.g. iekļautas 713
pastāvīgi glabājamās lietas, no tām:

Kriminālietu statistiskās uzskaites
kartītes par 1945.-1957.g. - 32 lietas

Kriminālietu alfabētiskie rādītāji
par 1945.-1957.g. - 4 lietas

Pastāvīgi glabājamās un 2-5% no katras
kriminālietu kategorijas atlasītas
kriminālietas par
1945.-1957.g. - 103 lietas

Kriminālietu spriedumi un lēmumi
par 1946.-1957.g. - 50 lietas

Civillietu statistiskās uzskaites kartītes
par 1946.-1957.g. - 122 lietas

Civillietu alfabētiskie rādītāji
par 1945.-1957.g. - 5 lietas

Pastāvīgi un 2-5% no katras civillietu
kategorijas atlasītās civil-
lietas par 1946.-1957.g. - 275 lietas

Civillietu spriedumi un lēmumi
par 1945.-1957.g. - 122 lietas

Rīgas pilsētas Staļina rajons 3. iecirkņa tautas tiesas
aprakstā par 1946.-1959.g. iekļautas 794 pastāvīgi glabājamās
lietas, no tām:

Kriminālietu statistiskās uzskaites kartītes
par 1949.-1953., 1955.-1957.g. - 15 lietas

Kriminālietu alfabētiskie rādītāji
par 1948.-1957.g. - 9 lietas

Pastāvīgi glabājamās un 2-5% no katras krini-
nālietu kategorijas atlasītās
krimināllietas par 1948.-1957.g. - 82 lietas

Kriminālietu spriedumi un lēmumi
par 1948.-1957.g. - 26 lietas

Civillietu statistiskās uzskaites kartītes
par 1948.-1957.g. - 101 lietas

Civillietu alfabētiskie rādītāji
par 1948.-1957.g. - 9 lietas

Pastāvīgi glabājamās un 2-5% no katras
civillietu kategorijas atlasī-
tās civillietas par 1948.-1957.g. - 448 lietas

Civillietu spriedumi un lēmumi
par 1948.-1957.g. - 104 lietas

Paraksts: [neizlasāms] 1959. gada [neizlasāms]

Rīgas pilsētas Staļina rajona 4. iecirkņa tautas tiesas aprakstā par 1944., 1949.-1957.g. iekļautas 587 pastāvīgi glabājamās lietas, no tām:

Kriminālietu statistiskās uzskaites kartītes par 1949.-1957.g.	- 18 lietas
Kriminālietu alfabētiskie rādītāji par 1949.-1957.g.	- 8 lietas
Pastāvīgi glabājamās un 2-5% no katras kriminālietu kategorijas atla- sītās krimināllietas par 1944., 1945., 1949.-1957.g.	- 84 lietas
Kriminālietu spriedumi un lēmumi par 1949.-1957.g.	- 30 lietas
Civillietu statistiskās uzskaites kartītes par 1950.-1957.g.	- 80 lietas
Civillietu alfabētiskie rādītāji par 1949.-1957.g.	- 9 lietas
Pastāvīgi glabājamās un 2-5% no katras civillietu kategorijas atla- sītās civillietas par 1949.-1957.g.	- 274 lietas
Civillietu spriedumi un lēmumi par 1944., 1945., 1949.-1957.g.	- 84 lietas

Pastāvīgai glabāšanai atstātas lietas apstrādātas un sistematizētas iecirkņu tiesu ievares atbilstoši Latvijas PSR Tieslietu ministrijas izstrādātajiem metodiskajiem norādījumiem par tautas tiesu dokumentu apstrādi, kuri saskaņoti ar Latvijas PSR Ministru Padomes Arhīvu pārvaldi.

Dokumentu sastāvs, kuri iekļauti pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā - nepilnīgs. Par izstrādātajiem dokumentiem un lietām 1980.g. 21. novembrī sastādīts akts.

Vēsturisko izziņu sastādījis: Latvijas PSR Tirdzniecības ministrijas ČAA vecākā arhiviste A. Peka

Ar vēsturisko izziņu iepazīsinos:
Rīgas pilsētas Proletāriešu rajona tautas
tiesas priekšsēdētājs

J. Kekelis

*Par arhīvu vēsturisko izziņu snab. Jonda lietot
J. Peka*

Šini lietā 6 (sešas)
_____ numurētas lapas
20 02. g. « 6. » 05.
LVA arhivists [paraksts]